

L'ART DEL PAGÉS

SECCIO D' AGRICULTURA PRACTICA.

Manera de no tenir de reforsar los vins ab esperit

Modo legal de burlar la llei dels alcohols

Partint del principi reconegut per la ciencia y sancionat per la práctica, de que l' encabessar los vins no es precis ni pera la conservació ni pera donarlosi mes riquesa espiritosa, porque las duas cosas se consegueixen d' una manera mes racional per procediments indirectes, enumerarém aquestos que son los següents:

1.er Recullir los rahims en perfecta maduració.
2.^{on} Fer aixugar y millor assecar lo fruyt avans de trepitjarlo.

3.er Afegir al most, una cantitat de glucosa ó de sucre, convenientment en proporció á la dolsor que tinga aquell.

4.^{rt} Sometre 'ls vins á una débil corrent eléctrica.
y 5.^{nt} Escalfar los vins, ja fets, per lo procediment Pasteur.

Ab calsevol d' aquestos procediments se consegueix lo fi que 's desitja; y lo problema queda reduhit á saber escullir lo més barato y apropiat á cada cas particular.

La neu es l' abrigall de las plantas en los paissos molt frets

La neu es un gran benefici pera 'ls agricultors en los paissos mol frets, donchs que ademés de l' aigua que los hi proporciona, reuneix la circumstancia de matar los animals perjudicials que viuen á la superficie y á poca fondaria de la terra; y fertilisantla ab los materials que porta, los que li cedeix al fondres; essent ademés un bon abrigall pera las plantas en los dias molt frets.

La neu abriga las plantas perque es poch conductora del calórich, y per lo tant impideix en las nits claras d' hivern, la irradiació de calor que posseheix la terra envers la atmósfera d' aire fredíssim que la rodeja

Es mal conductora: 1er perqué conté entre sas partícules gran cantitat d' aire que está quiet, y per lo tant que es mal conductor; y 2^{on} perque se compon de partícules molt divididas colocadas á distancia, y ofereix gran resistencia á la propagació del calor que posseheixen los terrenos. D' aquesta manera la temperatura de las terras de conreu no baixa molt mes enllá del punt de congelació, mentres que l' aire está á temperatures molt baixas. Aixís las llevors, los tubérculs, las arrels y las fulles se lliuran de la destrucció que 'ls ocasionaria las grans geladas.

Tant abriga la neu, que los esquimals construheixan sa habitació ab neu, pera resguardarse dels grans frets que hi fan en aquellas regions casi polars. Hi ha també animals que se fican sota la neu pera estar, se creu, mes calents

Pera convences de que la neu es un abrigall, presentaré un resúmen d' alguns travalls que han fet diferents homes científichs.

En 1789 la gelada (en lo lloch que 's va experimentar) va penetrar solament á 22 pulgadas del terreno en los punts que estavan cuberts de neu, mentres que en las que no n' hi havia, va profundisar fins 30 pulgadas. Mr. Becquerel va fer constar lo mateix fenómeno en las experiencias verificadas en 1869 en lo *Jardin des Plantes*.

M. Boussingault ha probat lo poch conductora que es la neu del calórich ab las següents experiencias: va colocar un termó-

metre sobre la neu y un altre sota la neu en contacte ab lo terreno. Lo 11 de Febrer de 1841 à cinch horas del matí, lo termómetro que hi havia al damunt la neu marcaba $1^{\circ},5$ sota zero; mentres que 'l que estava baix la neu marcava zero. Lo 12 de Febrer à 6 horas del matí marcà—12 lo que estava sobre la neu; y— $3^{\circ},5$ lo que estava sota. Lo 13 de Febrer à la mateixa hora, lo termómetro que estava sota la neu marcava—2 graus; y lo que havia colocat sobre la neu,— $8^{\circ},2$ graus. De manera que en las matinadas del 12 y 13 de Febrer, las fullas y las ramas dels arbres, haurian suferit un fret de—12 graus, y de—8 graus, si no haguessin estat cubertas per la neu.

M. Ch. Martins, lo 28 de Agost de 1844, va trobar en lo *Mont-Blanch*, la temperatura de— $17^{\circ},6$ à la superfície de la neu, y la de— $14^{\circ},6$ à un pam de fondaria en la mateixa neu.

Crech que ab aquestas experiencias, que tothom pot comprobar en los paissos molt frets, basta pera creure que la neu es l' abrigall de las plantas en los punts en que l' aire de la atmósfera està à molts graus sota zero.

G. J. DE GUILLEN-GARCIA

SECCIÓ DE VARIETATS.

Hem rebut un Edicte del Ajuntament de Sitges, acompanyat d' un atent B. L. M. del senyor Alcalde d' aquella població, en lo que se 'ns demana fem públich la concessió del premi que aquella corporació acordá.

Ab lo major gust reproduhim íntegro à continuació lo referit Edicte:

D. Joseph Vidal Martí, Alcalde Constitucional de la vila de Sitges, provincia de Barcelona

FAIG SAPIGUER: Que, en la sessió ordinaria del 22 d' Agost de 1887, acordá lo Magnífich Ajuntament: «Oferir un premi, no inferior à cinchcentas pessetas, al autor de las millors, mes complertas y fundadas apuntacions sobre la *Historia de Sitges*, à judici del Jurat que oportunament se nombri pera 'l Certámen de 1888; en lo cas de no celebrarse aquest, à judici de las personas que designi al efecte l' Ajuntament en lo concurs especial que pera l' objecte convocará en l' any de 1889.»

Arribat lo moment de cumplir un acort tan en armonia ab las aspiracions progresivas del Capítol municipal, aquesta Al-

caldia te una verdadera complacencia en convocar per medi del present Edicte á quants historiadors ó amants de las investigacions históricas, se proposin optar al referit premi, que s' adjudicarà, lo 25 de Agost del any próxim, á qui lo Jurat, constituit per l' Excm. Sr. D. Victor Balaguer, Membre de la Real Academia de la Historia, per lo Doctor don Joaquim Rubio y Ors. President de la Academia de Bonas Lletres de Barcelona, y per don Manuel de Bofarull, Jefe del Arxiu de la Corona de Aragó, conceptuhi mereixedor de semblat distinció.

Los travalls obtant á dit premi s' admeterán fins á las dotze del matí del 25 de Juliol de 1889 en la Secretaria del Ajuntament, baix las formalitats acostumadas en casos semblants

En las Casas Consistorials de Sitges, á primer de Octubre de mil vuitcents vuitanta vuit.—Joseph Vidal.—P. A. del A., Bonaventura Juliá, Secretari.

Sr. D. FREDERÍCH LLINÁS.

Amich meu y distingit senyor: la circumstancia d' haverhi en sa finca de Sarrià un targetó imprés y col·locat al peu d' un *martinet* dissecat, en lo qual se diu:

Lo MARTINET qu' està aquí,
Mori d' una escopetada,
Que ab acert li fou tirada
Per en *Cristofol Martí*;

fa que dediqui las següents ratllas al seu masover, que fou qui 'l matá, en 19 d' Octubre de 1882, cremat porque se li menjava 'ls peixos del safareig.

Lo martí pescador ó martinet.

(Alcedo ispida.)

Es un aucell que no se construheix precisament son niu; en general busca algun cau y lo modifica, adoptantlo á sas necessitats.

Aquest bonich aucell, una de las pocas especies indígenas

de la Gran Bretanya, crida la atenció, entre altres coses, per son brillant plomatje, que pot competir ab lo de moltas de las que habitan en los trópichs, la especie abunda molt en Inglaterra, donchs apenas hi ha torrentera ó lloch ahont no s' hi trovi.

Tots los aficionats á la pesca, ó que acostuman á passejar per las voras dels rius, haurán fixat segurament la atenció en lo *martinet* cuan, posat en una pedra ó en una rama sobre la superficie de las ayguas, mira atentament las onas, estant al aguayt del pas d' un peix. Per brillant que siga son plomatje blau y vermell, l' au permanece tan inmóvil, que sovint passará desapercibuda per aquell que no tinga un ull molt práctic. Si s' observa cert temps, se veurá que d' improvís se deixa caure al aygua, se remena un instant en la superficie y torna á sortir ab un peixet en lo bech. Algunas vegadas busca la mateixa rama ahont avans estava, s' hi posa, llensa al ayre sa presa, que fins allavoras portava encreuhada en lo bech, y un lleuger esforç li basta pera engolirla, y fet aixó, continúa aguaytant pera apoderarse d' una altre víctima. Devegadas se veu al *martinet* corre rápidamente al llarch de la vora del aygua, aturarse un moment y mirar cautelosament al voltant avans d' introduhirse en son cau.

Habita sempre á las voras del aygua, elegint pera niu lo forat ó cau abandonat d' algun animal cavador

Manim y disposi en tot quant puga serli útil.—T.

MERCATS, FIRAS Y CULLITAS.

Producció de blats europea.—Inglaterra va cullirne 20 milions d' hectólitres y n' hi faltan 58 milions.—Fransa 96 y 28.—Alemanya 39 y 10.—Suissa 0'6 y 4'2.—Italia 37 y 9.—Espanya y Portugal 40 y 9.—Bélgica y Holanda 7'5 y 6.—Grecia 1'5 y 1.—Dinamarca 1 y 1.—Suecia y Noruega 1 y 1.—Suiza, Antillas y Brasil 2 y 6.

Austria-Hungria ne culliren 53 milions d' hectólitres y los hi sobran 6 milions.—Russia 90 y 32.—Rumania y Servia 13 y

6.—Turquia y Bulgaria 11 y 3.—Estats Units y Canadà 152 y 36.—India 65 y 13.—Australia y Xile 11 y 7.—Egipte 5 y 15.

Total de producció: 645'6 milions —Sobrant: 118.—Déficit: 133'2.

Las naciones importadoras necessitan, pera cubrir son consum sumar ássa producció indígena 133 milions d' hectólitres, y lo sobrant de las naciones esportadoras, no passa de 118 milions, apareixent, per tant, un déficit de 15 milions d' hectólitres.

Aquesta xifra, contant ab las existencias dels Estats-Units, Russia, Canadà y la India, se reduheix á 9 500,000 hectólitres cantitat que sembla ha de cubrirse suficientment ab los remanents desconeguts fins lo moment actual d' altres paysos.

Producció d' olis espanyola.—Segons datos, la producció anyal d' oli en las regions d' Espanya es de 3.357,000 hectólitres, repartida de la manera següent: Andalucía: 1 800,000 hectólitres.—Catalunya; 350,000.—Castella la Nova. 320,000.—Extremadura: 270,000.—Valencia: 204,000.—Aragó: 195,000.—Múrcia: 130,000.

Las provincias de Córdoba y Sevilla figuran al cap ab 600,000 hectólitres.

Producció de taronja americana.—En lo «Butlletí Mensual» de la Cambra de Comers italiana de Nova York, llegim las següents líneas, que farán formar á nostres paisans clara idea de la gran producció que 's desenrotlla en aquells paissos, fent la competencia als productes que avans hi enviava la vella Europa.

«La importació de taronja, diu lo «Butlletí,» está sériament compromesa en los Estats-Unitst, y dintre de poch tindrè que dir lo mateix dels llimoners. Basta reflexionar pera convencers d' aixó, que si en l' any últim no hagués afligit la sequedat á la Florida, la cullita de taronja d' aquesta temporada no hauria baixat de *cinch milions de caixas* las quals unidas als *dos milions y mitj de caixas* que 's cullen en California, forman un total de set milions de caixas, xifra superior en mes d' un milió al que necessita lo consúm local.»

VINS.

Exportació inglesa.—Nostra exportació de vins á Inglaterra segueix demostrant que res hem guanyat ab lo tractat de comers celebrat ab la Gran Bretanya.

Desde 1.er de Janer á últim d' Octubre de 1888, en deu mesos, hem importat en aquella nació 53,866 hectólitres de ví negre y 93,681 de blanch contra 56,000 y 110,140 hectólitres respectivament, en igual período del any anterior. De manera que 'ls vins negres apareixen ab una baixa de 3,131 hectólitres, y los blanchs ab un altre de 16,459.

Importació Francesa.—Desde 'l 1.er de Janer á últim d' Octubre de 1888 entraren á Fransa 10.179,460 hectólitres de ví comú ú ordinari, ab 9.472,251 en igual período de 1887, consistint per tant l' augment en 707,209 hectólitres.

Espanya figura en dit moviment per 6.388,628 hectólitres en 1888 y 5.364,605 en 1887, haven en sa consecuencia obtingut una millora considerable de 1.024,023 hectólitres, qual xifra es bastant superior á la del augment de la importació total.

Argelia ha pujat 336,448 hectólitres de 612,795 que espedí en 1887 á 949,243 perquè apareix en 1888. Portugal, Hungria y demás paissos sols han augmentat sa exportació ab igual destí en 305,053 hectólitres la diferencia que resulta entre 1,311,796 hectólitres que enviaren l' any 1887 y 1.616,849 que espediren lo 1888, en lo período citat.

En cambi, Italia ha perdut 958,815 hectólitres. Dita península, per sa ruptura de relacions comercials ab Fransa ha baixat de 2.183,055 á 1.224,740 hectólitres.

Lo ví importat á Fransa en los 10 primers mesos del any 1888 ha sigut valuat per la Administració de Aduanas de dit pays en *trescents cincuenta y dos milions quatrecents vuytanta franchs.* dels quals corresponen 225 milions als vins espanyols.

Producció espanyola.—Dels datos reunits en la Direcció d' Agricultura, resulta que la cantitat de ví recolectada l' any passat en las diferentes regions d' Espanya, puja á 28.007,126 hectólitres, en aquesta forma:

Regió castellana.—Cullita bona. Producció mitjana per hectàrea, hectólitros, 15,85. Producció total en hectólitros, 5.383,303.

Regió bética.—Cullita mitjana.—Terme mitj per hectàrea, 16,86. Producció total, 1.121,524.

Regió meridional.—Cullita mitjana.—Producció per hectàrea, 11,39. Producció total, 1.003,270

Regió ibérica.—Cullita bona. Producció per hectàrea, 14,43. Producció total, 10 milions 778,036

Regió gaditana.—Cullita regular. Producció per hectàrea, 15,23. Producció total, 5.543,013.

Regió septentrional.—Cullita bona. Producció per hectàrea, 20,85. Producció total, 776,544.

Regió ovetana.—Cullita regular. Producció per hectàrea, 13,56. Producció total, 2 milions 680,856.

Regió insular.—Cullita bona. Producció per hectàrea, 31. Producció total, 730,574.

Lo terme mitj de la producció ha sigut de 16,77 hectòlitres per hectàrea.

Producció francesa.—Lo ministeri d' Hisenda de Fransa ha publicat los resultats de la cullita de vins francesos en 1888. Ascendeix a 30.102,000 hectòlitres y es major que la de 1885, 1886 y 1887, que fou respectivament de 28, 25 y 25 milions de hectòlitres. Aqueixa situació satisfactoria s' atribueix a la renovació de la vinya francesa ab la vinya americana.

Producció húngara.—La producció vinícola d' Hungría ha consistit aquest últim any en 7.000,000 d' hectòlitres; 400,000 de ví blanch, 1.700,000 de negre, 1.200,000 de rosa y 100,000 d' escumós.

Lo cep se cultiva en 5,900 Ajuntaments, y puja a 1.000,000 lo número de propietaris.

Producció italiana.—La direcció d' Agricultura en lo ministeri d' Agricultura é Industria d' Italia, acaba de publicar la xifra de la cullita vinícola en aquella península, dividintla en seccions.

En 1887 31.425,000 hectòlitres de ví.

En 1888. 30.217,600 » »

Italia donchs ha cullit 1.207,400 hectòlitres de ví, menos que l'any anterior.